

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Provincia Sicvla.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67721](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67721)

ANNVÆ LITTERÆ
SOCIETATIS IESV,
ANNI M. DC. IV.

PROVINCIA SICVLA.

V M E R A V I T Sicilia hoc anno Socios viginti tres, supra quingentos, Septemdecim domibus distributos. Nam Panormi in Professorum domo quadraginta nouem versati sunt; In Collegio centum; in domo Probationis quadraginta: In Messanensi Collegio septuaginta quinque; in domo Probationis quadraginta; Siraculis viginti duo; totidem Catinæ; in Monte Regali vnde viginti; Bibonæ viginti duo; idem numerus Calataierone; Rhegij duodecim; Drepani triginta duo; Minei septemdecim; Marsalæ, quæ & Lilybæum dicitur, quindecim; Calatanissettæ septemdecim; Melitæ tredecim; Chij sex. Admissi in Societatem vnus & triginta. Fato erepti tredecim.

A PANOR-

P A N O R M I T A N A
P R O F E S S O R V M D O M V S .

MA G N I S hoc anno res domestica processit incrementis, nam & peristylum de perpolitio lapide erigi cœptum est, cuius singuli ordines tredecim columnis absoluantur, & in templo sacellum vario marmore constructum eleganter. Erat etiam templo nostro contigua ædes, diuis Cosmæ, & Damiano sacra: quam nostris vsibus omnino necessariam, hoc tandem anno ab Archiepiscopo, Senatuque, & cæteris, in quorum potestate erat, impetrauimus; eademque opera ab iisdem multo ampliorem, elegantiorumque aliam aedem obtinuimus, ad quam Sanctorum illorum cultus transferretur; quæ res ita superis arripit, vt eam manifesto miraculo apud homines comprobarint; dum enim solenni pompa Sanctorum simulacra è veteri ad nouum templum asportarentur, quidam, qui multo iam tempore vitio pedum stare non poterat, ad sacrorum signorum aspectum illico non stetit modo, sed expedite etiam, quacumque libuit, ambulauit. Matriona nobilis quatuor dedit aureorum millia, quibus nouum in templo nostro sacellum excitaretur; ad sacram etiam supellectilem quatuor cum cruce accesserunt argentea candelabra, calices tres, & sacerdotum vestes ex auro argentoque elaboratæ. Multa per nostros patrata sunt egregia charitatis in homines, atque in Deum opera; non pauci à peccandi inueterata consuetudine deterriti, ad meliorem frugem reuocati: emendicata

emendicata stipe de carceris squalore octoginta
sex liberati; multoque plures à vitiis enormibus
erepti. Nam Deo dicata mulier, quæ cum reli-
gioso, sed perduto viro, quindecim ipsos annos
rem habuerat, ad Christum sponsum cum lacry-
mis atque animi dolore rediit. Quædam etiam
quæ lethale crimen reticuerat, & sacramenta sæ-
pius sacrilego scelere vsurpauerat, in ipso intem-
pestæ noctis silentio, quodam spectro monita est,
in quanto suo salutis periculo versaretur: crimen
illud, etiam si homines lateret, Deum fugere ne-
quaquam posse: sensit illa diuinitus eum ad se
missum obiurgatorem, quem quidem, quis esset,
discernere non potuit; vnum illud pro certo af-
firmabat, multa se charitatis opera pro defuncto-
rum animis, etiam in grauissimo illo crimine soli-
tam exercere, atque adeo ab eorum aliquo salu-
bre sibi, de aperiendo rite scelere, consilium esse
datum. Id etiam non omnino præteriri debet,
quanta sit sacrarum precum vis, ad communes
humani generis hostes deterrendos, cuius rei
præclarum virgo quædam præstitit documen-
tum. Hæc enim quamuis annis iam grauis, ab ea
quam semel integris viribus instituerat assiduita-
te precandi, cum ne latum quidem vnguem dis-
cessisset, ea re commotus aduersarius, nullum
non mouit lapidem, vt virginem constantissi-
mam à tam laudabili incæpto reuocaret. Nam &
caput illius, dum ad Deum preces funderet, vehe-
mentibus doloribus contorquere, & fauces iden-
tidem præfocare, & latera tam acriter dstringe-
re, vt extremum sibi spiritum iam iam exhalatura
videretur: his demum vocibus horrendum in-
modum minitari; Tunc meus in te cessabit fu-

ror, cum tua ista pariter tam frequens cessabit oratio. Illa tamen ipsis hostium minis fortior, omnes illorum conatus pro nihilo ducere: feruentius quam antea orationi incumbere: videre vanos insultus: iterum atque iterum, vt maius aliquid, si possent, auderent, magnanimis vocibus prouocare: qua re ita penitus hostem fregit ac fugauit, vt ne mutire quidem verbum in eam amplius ausus fuerit. Reliqua quotidiana sunt. Febri sublatus est Marius Guerrerius senex temporalis coadiutor.

C O L L E G I V M

P A N O R M I T A N V M.

QUAM plurimis prætermisissis exercitationum nostrarum fructibus, qui vt magni sint, ab iis tamen præteritorum annorum non multum discrepant; vnum aut alterum referemus ex iis, quæ passim accidere nequaquam solent. Quidam de nostrorum numero, cum in platea quadam ciuitatis, ad populum de more verba faceret, ecce tibi vnus nescio quis de media turba, in dicentem importune, ac per summam licentiam inuehitur, sermonem inconditis vocibus interpellat, maledictis, & omne genus conuitiis, Societatis nostræ viros carpit ac mordet; contra noster blande hominem alloqui, supplex rogare, ne tam Deo gratum opus interturbaret, videret ne quid ageret, cuius eum postea pœniteret; Atque ille quidem initio, quo noster humanius hortabatur, eo voces ineptas insolentius attollebat; Sed deinde paulatim modestiam viri admiratus, & magnam
animi

anmi æquitatem, aliam omnino mentem induit, & suam sponte audaciam detestatus, vbi à nostro peroratum est, ad ipsius pedes accidit, vtque illatam condonaret iniuriam, deprecatus est. Non adeo ab hoc dissimile illud est, quod in carcere euenit; detinebatur enim inibi latro quidam, grauissimis sceleribus coopertus, & qui tam erat truculentus, vt ipso vultu terrorem inspicientibus incuteret: is ne verbum quidem de diuinis rebus admittebat, deploratam iam esse suam salutem arbitrabatur. Solebat ad carcerem de nostris vnus statis diebus sese recipere, vt qua melius fieri posset ratione, calamitosos homines, & rerum omnium indigentes adiuuaret, nam & Sodalitium hoc ipso anno ibidem instituerat, quo frequens eorum numerus ad pias exercitationes conueniret: hic igitur de miserando latronis statu monitus, postquam à Deo ad id opem implorasset, statuit hominem aggredi: cubiculum, in quo tum forte erat, ingreditur, decedunt continuo alij, solus cum solo remanet: sensit rem ille, & antequam à nostro compellaretur, indignabundus distortis illum oculis intuetur, tum vero sic occupat: Quorsum ad me venis? pecuniam ego nullam habeo, rerum quippe nostrarum omnino ignarus, censebat nullam nobis pauperum curam esse, & diuitum tantummodo rationem haberi; tum noster, nihil quicquam ea voce exanimatus, ad furentem constanter accedit, composito atque sereno vultu in amplexus ruit, verbis mollibus iracundiam lenit, ac frangit. Quid plura? vnico verbo prorsus flexit, ac superauit; hortatus namque est humaniter, vt illud sapius in memoriam reuocaret, atque animo diligenti-

gentius

gentius volueret; Momentum, vnde pendet æternitas; quorum verborum sententiam vbi noster aperuit, repente ita vehementer animo commotus est, vt à diuturno illo lethargo resipiscens, ingenua procumberet, ingentique lacrymarum atque gemituum vi, præteritæ vitæ scelera deploraret atque detestaretur. Nec nisi post integram horam inde surgeret, flens etiam tunc atque euians, Christi Domini de cruce pendentis imaginem intuitus, elata voce antè actæ vitæ scelera coram omnibus confiteretur, vt vix ab adstante nostro sacerdote ne id faceret potuerit prohiberi; tum demum cubiculo egreditur, proximos quosque conuocat, cum lacrymis, atque suspiriis exclamat, Societatis Iesu viros humanorum cordium clauis habere, quocunque vellent homines vel trahere, vel ducere: se id experimento proprio didicisse; nec diu moratus, quicquid apud se haberet, pauperibus erogauit. Peccata omnia pœnitentiæ Sacramento rite expiauit, plerosque alios, vt illud idem facerent adduxit. Turca septuagenarius, quem sæpissimè vt impiæ religioni nuncium remitteret, quidam è nostris fuerat hortatus, nocturna voce ter monitus vnicam esse salutis æternæ viam, quam Christiani commonstrarent: cum primum dies illuxit, sacro se baptisate tingi velle, & Christum sequi professus est; atque eo ipso die, qui natalis B. Virginis fuit voti compos factus est. Mortui sunt duo; sacerdos alter Io. Dominicus Pisanus professus quatuor votorum, qui hinc in patriam Neapolim valetudinis causa profectus, vbi peruenit, ibi in professorum domo obiit, ad hoc tamen Collegium pertinebat. Alter Vincentius Ferrarius adolescens, dum

dum Philosophiæ operam daret, singulari erat in virginem pietate; nam, vt cætera omittam, dum in lecto decumberet; ad extremum vsque spiritum nihil nisi vel cum illa, vel de illa adstantibus locutus est.

DOMVS PROBATIONIS PANORMITANA.

TRES cælo prius, quam nostræ Societati peperit alumnos; Franciscum Fassari, qui non multo ante vota emiserat; fuit hic in frangendis animi moribus constantissimus; toto tyrocini sui biennio abstinuit à prospectu fontis pulcherrimi, propter quem quotidie statutis horis conuenire, & colloqui tyrones omnes solebant. Vincentium deinde Truffinum, cuius egregia erat in Beatum P. N. Ignatium fides ac religio; habebat is apud se æream B. P. icunculam, cum comes additus est sacerdoti nostro, qui ad quandam de vicinia, partus difficultate pæne moribundam, aduocabatur; solutis enim venis tam immanem sanguinis copiam profuderat, vt de eius salute prorsus medici desperarent: tum Vincentius suam profert icunculam: de collo laborantis suspendit: Opem B. P. adstantes implorant: mirum dictu! statim incolumis fœtum incolumem enixa est, ipsa etiam obstupescente obstetrice, quod præter morem non paullatim, sed simul & vno quasi ictu puer exilierit, qua etiam re confirmatus Vincentius, cum non multo post idem illud numisma homini ad mortem ægrotanti admouisset, ad pristinam valetudinem facile reuocauit. Atque hi quidem

scholares vterque erant. Tertius verò temporalis
 coadiutor, cuius funus & acerbum fuit, & com-
 miferatione digniffimum; Ita autem habuit. Re-
 uocati sunt hoc anno ab Agrigentina residentia,
 quicumque inibi de nostris versabantur; paucis
 ergo diebus antè profectis aliis, vnus erat reli-
 quus Siluefter Grossus, qui absoluto ferme bien-
 nio, Panormum ad vota nuncupanda venire iu-
 bebatur: is vbi tempus monuit, paratis ad iter
 rebus necessariis, sacris sub auroram interfuit, &
 sacrosanctæ Eucharistiæ pane animum refecit.
 Quoniam vero viarum non admodum gnarus e-
 rat, ducem sibi iusto pretio conduxit hominem,
 qui primo aspectu si non probus, certe non omni-
 no improbus videretur; cum hoc ergo itineris vel
 focio, vel duce Siluefter ciuitate egressus, per de-
 cem fere passuum millia, christianæ doctrinæ ru-
 dimenta rogantes vicissim, ac respondentes per-
 currebant: sed profecto infidus comes longe al-
 liud animo agitabat; quam id esset quod ore tenus
 profitebatur: peruenerant iam ad fines oppiduli
 cuiusdam, quod à sancto Angelo nomen sortitum
 est. Silua ibi erat non longe à via, frutetis atque
 arboribus densior, ad eam vt curandi corporis
 caussa diuerteret, facile Siluestro fraudis prorsus
 inscio persuasit. De mula ille qua vehebatur desi-
 lit, atque in vmbroso loco ad lapidem caput in-
 clinat, vtque fieri solet (quoniam superioris no-
 ctis maximam partem insomnis duxerat) somno
 repente capitur; tum ille furcifer, cum rem è
 consilio suo videret cecidisse, aliud ingens saxum
 vtraque manu de terra subleuat, & quanto potest
 impetu in dormientis caput per summam impie-
 tatem librat, atque impingit, quo vno ictu confe-
 ctus,

ctus, dulcissima Iesu atque Mariæ nomina inuocauit, tum manum pectori admouit, vt extractam inde sacram imaginem exosculetur, sed vi vulneris victus prius, quam id consequi posset, animam efflauit. Quod vbi scelestus homicida animaduertit, nihil quicquam tam miserando spectaculo commotus, cadauer totum, ac vestimenta diligentissime scrutatur, censebat quippe magnam aliquam pecuniæ summam Agrigento illum extulisse, eaq; mente tantum facinus tam impie perpetrauerat; sed vero, præter paucos ad viaticum numulos, & argenteum Societatis ad consignandas litteras sigillum, aliud inuenit nihil; hæc tamen cum calceis ac veste abstulit, eademque die homo infanus Agrigentum reuertitur cum præda; publicas ciuitatis vias ac forum, vbi tum nundinæ celebrabantur, diurnus obambulat. Sperabat siquidem fruticibus, ac glebis, quibus innocentis cadauer obruerat, tantum se scelus simul obrutum, sed neutrum Deus Optimus diu latere passus est; postridie enim nonas maias, qui dies fuit sceleri secundus, quidam ex vicino oppido per eadem illa loca venationis studio pererrans, cum canes assiduo latratu aliquid prædæ in ea siluæ parte latere significassent, oculis ille locum curiosius lustrans, vbi humanos extare pedes animaduertit, ad oppidum trepidans reuertitur, rem, vt erat, nunciat, mittuntur qui diligentius explorent, ij cadauer gestant ad oppidum, & ex patentibus litteris, hominem eum de Societate nostra fuisse comperiunt, honesto in loco reponunt in sacra æde, nuncium ad nostros, quos Agrigento omnes discessisse non dum nouerant, mittunt: Agrigentini supra quam cuiquam credibile

dibile est casus acerbitate commouentur, homicidam accuratius inuestigant, alia omnia cogitantem comprehendunt; quærunt quidnam de Siluestro fecisset, cui se nudiuertius comitem addiderat; non ille vim, non cruciatus expectat, ipsa sceleris conscientia exanimatus plane omnia confitetur, in carcerem coniicitur, ac capitali pœna homo scelestissimus multatur. Dum hæc Agrigenti agerentur, Sancti Angeli præfectus reuersum inde tabellarium, Bibonam ad Collegij Rectorem cum litteris & mandatis mittit, quibus eum prius de re tota breuiter docebat, deinde quid de cadauere fieri placeret, rogabat; vellet ne Bibonam vel Agrigentum asportari, an potius in eodem, in quo ipse reponi iusserat, sepulcro manere; tum orta est inter Agrigentinos ac Bibonenses contentio non leuis; hi enim Siluestri reliquias (hoc vocabulo corpus illius exanime cohonestabant) apud se conditumulo volebant, iamque ad eam rem certos homines designauerant. Ex alia vero parte illi miserant non exiguam, cum feretro, hominum manum; quibus acceptis, Collegij Rector, quanquam Bibonensium studium laudauit, pro Agrigentinis tamen, vt par erat, sententiam tulit; gaudent illi vehementer, suoque iure vtuntur: tertius agebatur à cæde dies, cum è sepultura educitur, & qui viuens subnigro colore fuerat, formaque haud liberali, albescit iam, & aspectu ipso conspicuus, obstupescens omnibus apparet; non modo nihil ipse graue olens, sed vt sepulchrum, in quo triduo quieuerat, quod cum primum cadauer eius accepit, adeo grauem odorem ex aliis ibidem corruptis cadaueribus exhalabat, vt ferri non posset; post triduo dum Silue-
strum

strum extraherent, propè bene olere cœperit, id omnes qui adfuerunt constanter affirmant; adfuit vero, præter quam plurimos aduenas, totum prorsus oppidum. Igitur Agrigentini cum cadauere vbi ad ciuitatem peruenerent, illud elegantius componunt, atque accurrentibus cateruatim ciuibus spectandum exhibent, nec multo post, celebri potius quam funebri pompa, obuiam venientes excipiunt; fuerunt enim in his omnium ordinum omnes fere religiosi viri, & Clerici cum Episcopi vicario, magistratus, virique primarij cum plebe vniuersi; campanis, quæcumque in ciuitate erant, perstreptentibus, conditum est cadauer lignea in arca, atque in honesto templi loco, seorsim à reliquis honorifice collocatum; hos dedit fructus domus probationis Panormitana.

COLLEGIVM MESSANENSE.

FLORVIT hoc anno, vt semper antea, qua litterarijs, qua ijs, quæ ad excolendos animos pertinent exercitationibus; sed tamen, non sine magno doloris sensu, duorum sacerdotum mortem pertulit; quibus veluti solidissimis columnis maxime nitebatur. Alter fuit Pater Ioannes Matthæus Baldus Ramettensis, Coadiutor spiritalis formatus; quintum supra quinquagesimum agebat annum, tanta in audiendis peccatorum confessionibus vel assiduitate, vel charitate, vt nullam ad id horam non censeret opportunam: diu noctuque ita paratus erat, vt, cum pleraque à natura præclara haberet, ad nihil tamen aliud factus videretur,

deretur; quapropter omnibus tam domesticis, quam externis charus adeo erat, vt communibus lacrymis, non secus ac si parens esset omnium, eius obitum profecuti sint, nec nisi post duas ab exequijs horas tumulto condi potuerit, tanta fuit hominum turba, quæ ad sacras exosculandas manus, vndique confluebat. Fuit alter P. Vincentius Cassagnola Messanenſis, ex Chio insula ducens originem, Professus trium votorum, senex annorum septuaginta, ex quibus duodeuiginti in Societate nostra vixerat; fuerat enim antea miles, atque in ipsa militia non vulgares gradus dignitatis consecutus, nã & dum in mari res ageretur, toti quinqueremi dux præfuerat; & cum etiam terra exercitus duceretur, non exiguam militum manum sub sua potestate habuerat. Cumque tandem victor cū victoribus, ex nauali illo bello rediisset, quod bellum Serenissimi Ioannis Austriaci auspicijs contra barbaros gestum est; vir alioqui probus, & ad omnia virtutum exercitia propensus, sæculari renunciâs militiæ, statuit Societati nostræ nomen dare; cum tamen, quod mirum sit in militari vita, per quindecim ipsos annos ante quam nostrum sequeretur institutum, nunquam, quod meminerit, mortali culpa animum commaculasset; sed neque id omnino dissimulandum est; mulierem quandam multo ante tempore Vincentio cecinisse, ipsum & de Societate I E S V futurum, & proximorum saluti egregie inuigilaturum; quæ profecto à vero ne tantillum quidem aberrauit. Sedebat enim, vt alia sileam, quotidie Vincentius noster plures per horas in ea sede, ex qua peccatorum exomologeses excipere erat solitus, etiam si in templo neque quisquam esset, vel certe

certe ad peccata aperienda nemo accederet; ea-
que de re à nescio quibus rogatus, illud imitatio-
ne dignissimum respondebat: Mercatores etiam,
atque opifices sapissime, cum nihil vendunt, spe
tamen lucri in suis tabernis otiosos considerare.
Ceterum vt ne sim longus, fuit Vincentius legum
nostrarum non modo diligentissimus, sed etiam
religiosissimus obseruator, simul atque executor,
moribus erat facillimis, suauissimaque oratione,
qua mirum in modum quoscumque aggredere-
tur, nullo negotio ad Dei optimi obsequium im-
pellebat: inter quos Don Vincentius Aragona,
Ducis Terrænouæ Siciliaeque Proregis filius, ad no-
stram Societatem accessit, immo in ea, nondum
expleto tyrocinio, è vita sanctissime decessit. Sed
Castagnola noster cum senex esset iam, & in lecto
morti proximus decumberet, vnum illud mente
simul, atque ore identidem agitabat, quod sapif-
sime etiam antea consueuerat; nihil se dignius, ni-
hil sublimius à Deo Optimo Maximo in hac vita
consecutum esse, quàm quod ad Societatem no-
stram & vocatus fuisset, & admissus, & quod ca-
put est, ad extremum vsque tempus vitæ in ea per-
stitisset; quo ille præsidio tam in tuto collocatam
suam salutem arbitrabatur, vt simul & exhalaret
animam, & dexteram in cælum porrigeret, viam
nimirum ostentans, qua sibi ad supernam patriam
non multo post esset, Deo volente, penetrandum.

DOMVS

DOMVS PROBATIONIS MESSANENSIS.

PERCIPIEBAT domus hæc, ex quadam molendi frumenti officina, nescio quid lucelli, summam credo centum aureorum conficiebat; cum ecce tibi nimia aquarum erumpente vi, tota cum domo è fundamentis machina subruitur, quam cum iterum in alio, & quidem tutiore loco collocassemus; aquarum iterum impetu funditus illa, disturbatur: neque id ita euenerat, vt caussis naturalibus tribui omnino deberet; immò verò potius diuinitus factum esse; nam Sacerdos quidam ex vicino S. Philadelphij oppido, qui iusta accepta à nobis mercede sacrum per singulas hebdomadas facere tenebatur pro eius anima, qui illam nobis officinam testamento legasset, per septem circiter menses debitum officium non excoluerat; quare curatum, vt id muneris alij demandaretur, & singulis denuo instauratis, tantum ex noua officina fructum percepimus, vt præterita damna continuò refarcita sint; prius enim, vt diximus, centum tantummodo aureos, nunc autem ducentos quinquaginta ex ea per annos singulos percipimus; ad quos etiam centum annui aurei accessere, quos quidam è nostris liberali donatione assignauit. Vt autem ad ea, quæ ad animi cultum pertinent veniamus, incredibilia edidere Tyrones nostri omnium virtutum exempla, in reprimendo præcipue gulæ vitio, ad id enim vt ea fert ætas vehementer incitati, vt contraria, quod aiunt, contrarijs curarent, res quasque spurcissimas non

non ad os modo admouerunt, sed abligurierunt etiam, quas ne cogitando quidem alius quiuis nauseam tenere potuisset. Illud quoque æquanimittatis argumentum fuit non vulgare. Tyro quidam cum fratrem haberet in vinculis capite damnatum, monitus ab alijs, vt quaquā posset via niteretur illum à tam acerbo supplicio liberare; respondit iniquum sibi videri, vt quod æqui iudices statuissent, id iniustis, vt aiebat, precibus subuerteretur; Immo displicere sibi nequaquam posse germani fratris interitum, quod idem Deo optimo placeret; quin, si ita ille annueret, fraternæ necis ministrum se fore paratissimum.

COLLEGIUM SYRACVSANVM.

NOVVS Episcopus cum primum venit in Collegium, multo exceptus est omnis generis carmine, quam ille rem sibi arridere plurimis benevolentia significationibus declaravit. Concionum quadragesimalium fructus, fuit solito vberior, quod concionator non tam verborum captandis floribus, quam animorum curandis morbis operam nauavit. Quidam ex opificum sodalities, dum male à viro nobili verberibus exciperetur, Tunde, inquit, hoc corpus, tunde, animum certe meum tundere non poteris. Alter in humero semel malleo percussus, vt iterum in alio percuteretur, percussorem obsecrauit. Hæc Syracusis, vnde ad oppidum Alij à quibusdam è nostris excursus est, ibique, vt alia omittam, duæ institutæ sunt hominum Sodalities, nobiliorum altera,

altera, altera plebeiorum, quibus ad pietatem egregie informatis, breui tota oppidi facies commutata est; cuius rei, si alia innumera deessent signa, illud satis superque esset, quod per decem dies à prima vsque ad tertiam noctis horam, ingentium saxorum fragor in omnibus tectis exauditus est, quibus callidissimus humani generis hostis territare illos voluit, vt à præclaro incepto desisterent; neque enim illud commune omnibus terriculamentum venire aliunde poterat, cum præcipue tot per dies, diligentius obseruantes saxa quidem per aerem ferri, atque in tecta irruere animaduernerent, rei vero auctorem nullum vsquam deprehenderent; sed & illud admiratione dignum accidit, tam grauium saxorum pondere, ne tenues quidem tegulas esse vel comminutas, vel certe loco suo motas, id quod in caussa fuit, vt oppidani vanos hostis conatus irriderent: quamobrem ille ad validiora se vertit, ad mutuam discordiam Sodalitij vtriusque magistratus trahit atque impellit, sed ne id quoque ex votis ei procederet, præsentem remedio cautum est, vt scilicet ex vtroque vnum fieret Sodalitium, cui omnes omnis generis homines, modo perspectæ virtutis essent, nomen darent.

C O L L E G I V M
C A T I N E N S E.

VT Catina, nescio quo nam fato, multis abundat ciuilibus discordiis, ita in ciuium inter se animis conciliandis nostrorum industria, atque opera præcipue eluxit. Multas præterea & quidem

quidem grauissimis sceleribus, antequam fierent, obuiam est itum; quæ singula recensere molestum esset. Febri sublatis sunt sacerdotes duo. Alter Thomas Saltamarus concionator Syracusanus, quadragesimum secundum agens ætatis annum. Alter Ferdinandus Paterno, nobilis Catinensis, annos natus quatuor & sexaginta, quatuor vororum professus, qui præter alios dignitatis gradus in Societate nostra, bis ad Philippum secundum Hispaniarum regem legatus est missus; apud quem cum diutius moraretur, atque in eadem aula B. noster Aloysius Gonzaga adolescens versaretur, ita illo familiariter est usus, ut ipsum sibi ducem, in rebus ad animi cultum spectantibus, constituerit: & Deo primum excitante, deinde Ferdinando nostro adiuuante, sequendæ Societatis nostræ consilium suscepit. Illud vero inuictæ fortitudinis exemplum quis non merito suspiciat? Vocatus ad exomologesim excipiendam Ferdinandus mulieris, ut dicebatur, ægroantis, ubi domum ingressus est, non vnã, sed plures immani libidinis febre laborantes inuenit; à quibus non verborum modo illecebris, sed aperta vi ad nefarium scelus vel cogitur, vel appetitur; tum ille diuinam in tanto periculo opem implorans, vim vi, quo melius modo potuit, repellens, concitata fuga ad sceleratæ domus limen victor euasit. Longè profectò in opprimendis internæ libidinis motibus fortior, quam in tot præsentium pestium inhonestis conatibus frangendis.

GOLLE

B

COLLEGIUM

MONTIS REGALIS.

ENERGV MENA quædam, quæ, docente
 Edamone, secreta aperiebat, ab eodemque
 acerrime per singula fere membra vexabatur,
 nostri sacerdotis suscepto consilio, vt missa face-
 ret superstitiosa, quibus prius utebatur, medica-
 menta, atque ad sacram Eucharistiam confuge-
 ret, quam rite semel in quaque hebdomada sus-
 ciperet, breui omnino conualuit, atque à caco-
 demonis tyrannide liberata est. Facta hinc est
 excursio ad oppidum Mirtum, è quo multi era-
 dicati sunt abusus, qui maxime à Christiana reli-
 gione abhorrebant, nam & ipsa quoque ibi a-
 perta scelera, quotidiano vsulicita atque permissa
 videbantur.

COLLEGIUM BI-

BONENSE ET CALA-

TAIERONENSE.

IN Bibonensi Collegio, præter insignem inter-
 Imagistratus, & viros nobiles conciliatam pa-
 cem, nihil noui accidit. Calataierone, quidam
 adulterio famosus, cum nostræ concioni inter-
 fuisset, domum reuersus, adulteram expulit, &
 leprosum de triuio mendicum lauto excepit
 prandio, atque apud se sedere in mensa iussit, non
 sine magna amicorum admiratione. Senatus at-
 que primores ciuium, qui ius habent suffragij, ad
 alia

alia innumera in nos beneficia, quibus Collegium à fundamentis vsque excitauere, semperque in dies magis magisque auxere atque ornauere, septem hoc anno aureorum millia addiderunt, quibus ita annui reditus auferentur, vt nihil amplius ad foundationem, vt nos loquimur, requireretur. Multi ex iis, qui nostrum frequentant gymnasium, ad varios religiosos ordines, ad nostrum vero octo omnino accessere.

COLLEGIUM RHEGINVM,
DREPANITANVM,
ET MINEENSE.

EGRECIA fuit Reginæ ciuitatis in nos liberalitas; priuatim enim ac publicè magnam pecuniæ contulerunt vim, qua fructus annui ad maiorem nostrorum numerum alendum auferentur. Aluit hoc anno Drepanitanum Collegium eos, qui tertio exercentur probationis anno, è quorum numero tres missi sunt sacerdotes ad varia oppida, cum magno rei Christianæ emolumento. Sed Gulifani id euenit admiratione dignum; eo in oppido quidam erat homuncio neruis ita contractis, vt sine alterius ope neque quicquam facere, neque se loco mouere possit; haud tamen ideo animus vel liberior ei erat vel expeditior, per quinque enim ipsos annos peccata sacerdoti nunquam aperuerat; hunc vnus è tribus nostris sacerdotibus benigne atque humaniter hortatus est, ne, si semel de corporis valetudine desperasset, animum quoque per summum nefas, atque dementiam pessum ire permitteret;

Tum ille de membrorum valetudine bene se sperare ait, nam locutum se cum quodam egregio magicarum artium magistro, responsum ab eo tulisse, facile fore, vt ad pristinas vires iterum restitueretur; magicis enim præstigiis compeditum, iisdem omnino fore expediendum, nisi forte prius ferro absumeretur. Ad hæc noster: pro te miserum! quin tu futilia hæc mittis superstitiosi hominis mendacia? quin tu opis æque ac consilij inops ad eum confugis, sine cuius nutu salutem consequi nullam poteris? Age vero, bene monenti mihi tandem volens acquiesce; præteritæ vitæ scelera in memoriam reuoca; pœniteat te ad æternam salutem procurandam fuisse tam negligentem; tum vel ad me, si lubeat, vel ad quemuis sacerdotem accedito, facta rite exomologesi, pœnitentiæ Sacramento animum expiato: sic enim confido fore, vt cum animi salute, corporis etiam robur Deus optimus restituat. Hæc locutus, facili negotio persuasit: peccata ille cum magna doloris significatione aperuit, sacræ Eucharistiæ cibo animum receauit, tum repente, toto obstrupescente oppido, ad integram corporis valetudinem rediuit, quacumque placuit expeditis gressibus itare cœpit. Sed vt iam ad Collegium reuertamur; ex primoribus quidam, cum ad extremum vitæ diem peruenisset, octo millium aureorum heredes nos scripsit. Solutus etiam senectute est P. Petrus Regius, Panormitanus, Vincentij atque Caroli, virorum in nostra Societate insignium, germanus frater, qui viuente adhuc B. Ignatio ad nostrum accesserat institutum; quatuor erat votorum professus, doctrina pariter ac simplicitate insignis, nam & Philosophiæ

phix & sacre Theologiæ Doctor erat, & hebraicis græcisque litteris cum primis eruditus; quamobrem diu cum hæreticis pro Catholica religione strenue concertauit, sæpeque eos vicit atque expugnauit. Minceeninum Collegium nihil attulit nouum, quod litterarum monumentis commendetur; id tamen prætereundum non est, plebeios hic homines facile consueuisse inuicem alterius alterum crimina ad magistratus deferre, quæ res maximam vim habet ad excitandas fouendasque grauissimas inimicitias; nostrorum tamen opera effectum est, vt ad id non ita leuiter inducerentur. Itum est ad circum vicina oppida, in iisque cum alia multa egregiè transacta, tum grauis quindecim annorum inimicitia inter cognatos rescissa est. Nobilium Sodalitium hoc anno ad Romanum aggregatum est.

COLLEGIVM MAR-
SALENSE, CALATANISSET-
TENSE, ET MILITENSE.

DE Marsalensi Collegio nihil hoc anno accepimus, quod nostris quotidianum non sit. In Calatanissettensi primus è nostris obiit Baltasar Palatius, Sacerdos senectute ipsa iam pridem debilitatus ac fractus; ad cuius cohonestandas exequias, non modo maxima oppidanorum multitudo confluxit, sed ipse etiam, vna cum matre, Princeps illustrissimus aduenit. Feroci adolescens ingenio, quem ob patratum cum sacrilegio homicidium extremo supplicio iudex addixerat, nostro monente sacerdote, tam magna contriti cordis

dis signa edidit, vt cum ad mortem duceretur, passim oppidani, quisque sui vt apud superos memor esset, precarentur. Melitenſis Collegij inopiam liberales equites largis eleemosynis subleuarunt. Missi de more sunt è nostris, qui circumſitos pagos lustrarent; atque ibi, vt ea gens est spiritalium rerum audissima, non modo ab oriente ad occidentem solem, sed ad multam etiam noctem assiduo labore desudatum est; quod si deinde, ad tantillum quietis captandum, domo nostra excludebantur, non ideo ad suam redibant, sed magna pars sub dio opportunum tempus operiebantur, neque imbrium, neque ventorum iniurijs, Ianuario præsertim mense, frangebantur. Die conuersioni D. Pauli sacro, cum noster ad tria circiter hominum millia verba faceret, & ad condonandas iniurias hortaretur, quadraginta fere, qui graues inter se inimicitias exercebant, priusquam domum repeterent, sua sponte ad beneuolentiam inuicem conciliati sunt. Mortuus est P. Sebastianus Ponzet Parisiensis trium votorum professor, vir sanctæ contemplationis amicissimus. De Chia residentia nihil hoc anno acceptum.

P R O V I N C I A
N E A P O L I T A N A.

ALVI T hæc Prouincia in duodecim domicilijs Socios quadringentos sepruaginta duos. Domus Professa vna. Collegia decem. Domus Probationis